

употрѣбихъ азъ въ настоящата си статия. Употрѣбихъ я, защото не обичамъ да кова нови думи, додѣто съществува една позната на цѣлъ ученъ свѣтъ, и защото и сърби и хървати я употребяватъ, при всичко че и у тѣхъ не се слушала тя. И дѣйствително г. г. Богишичъ (*De la forme dite inokosna*, стр. 36) и Демеличъ (*Le droit coutumier*, стр. 36) увѣржаватъ, че нито хърватскитѣ, нито сръбскитѣ селени познаватъ думата задруга, поне въ смисълъта, която ѝ даватъ книжовницитѣ. Думата скупщина, споредъ г. Богишича, се употребявала намѣсто задруга въ нѣкои хърватски области. Любопитно е, че и азъ срѣзнахъ съществителното купщина въ нѣкои отъ софийскитѣ села: тѣй напримѣръ, въ Драгалевци казватъ „Алулови сж голѣма купщина“. Но рѣчъта купщина ми се види твърдѣ обща; тя не се е специализирала още у самия народъ до тамъ, щото да прѣдставлява само понятието на задруга. Затова и азъ прѣдпочетохъ думата задруга, която е получила право на гражданство заедно съ нѣмската *Hauskommunion*, не само въ словѣнскитѣ, но и въ чуждитѣ литератури.

Подиръ питането за името на задругата г. Богишичъ излага редъ въпроси, на нѣкои отъ които ние вече пжтемъ отговорихме при описанието на нѣкои и други задруги. Тѣй ние видѣхме, че главата на задругата се нарича домакинъ; че той се избира не по старостъ, а по способностъ; че той може още приживѣ да се промѣни; че той морално е единъ видъ баща на една цѣла челядь, а економически единъ видъ избираемъ директоръ на едно дружество, което владѣе единъ общъ, нераздѣленъ имотъ и въ което всичкитѣ му членове сж длъжни да внесатъ всичко, що спечелятъ. Ние видѣхме още, че домашната работа се нарежда отъ една домакиня, която обикновено бива жената на домакина, освѣнъ ако той има стара майка или стрина; въ такъвъ случай старата домакиняствува, стига да не е неджгава. Ние пристѣпваме сега къмъ другитѣ особености на западно-българската задруга.

Въобще мъжкитѣ членове на задругата биватъ роднини по кръвъ. Но има случаи, въ които се взиматъ за равноправни членове на задругата и външни хора. Това обикновено става, когато въ задругата има много момичета, а малко момчета. Тогава, намѣсто да оженятъ всичкитѣ момичета вънъ отъ за-